

■ The current issue of our journal is dedicated to the 55th anniversary of the establishment of ICOMOS – the International Council on Monuments and Sites – in June 1965, in Warsaw. The intention of the founders – clearly stated in the resolution adopted by the Second International Congress of Architects and Technicians of Historic Monuments in Venice in May 1964 – was to create an international nongovernmental organisation for specialists in the field of preservation of historic buildings and sites, which would ensure, as an overseeing forum, the observance of the principles formulated in the “Venice Charter”, adopted at the same time, considered until today as “the official code in the field of the conservation of cultural properties” (Piero GAZZOLA, first president of ICOMOS), and to which all later charters formulated by ICOMOS will refer. The operating concept was (and is) based on individual affiliation, the activity being coordinated by national committees, established since 1965 in the participating countries. It is worth mentioning that in the period of the “Cold War” ICOMOS offered a platform not only for meeting and exchanging experience between specialists from the East and the West, but also for influencing cultural policy, especially since ICOMOS was included by UNESCO in the 1972 Heritage Convention, as one of the specialist consultants.

As the eastern national committees were set up and controlled by the state administrations, it was only the radical political changes, starting with 1990, that were able to open perspectives and possibilities for a change in the attitude of civil society towards cultural heritage. The road to recognising and supporting the work of various associations, foundations, and nongovernmental organisations (including the ICOMOS National Committees) engaged in the protection of cultural heritage is difficult and time-consuming, and the articles in this issue try to convey some of the efforts made in this regard in the last 30 years.

Christoph MACHAT
Member of the Editorial Board

■ Numărul actual al revistei noastre este dedicat aniversării a 55 ani de la înființarea organizației ICOMOS – consiliul internațional al monumentelor și siturilor – în iunie 1965 la Varșovia. Intenția clar formulată a fondatorilor – în rezoluția adoptată de Congresul II al arhitecților și tehnicienilor de monumente istorice de la Veneția în mai 1964 – era crearea unei organizații internaționale neguvernamentale pentru specialiștii în conservarea monumentelor și siturilor, care să vegheze precum un for superior asupra respectării principiilor formulate în „Carta de la Veneția”, concomitent adoptată, considerată până astăzi drept „codul oficial în domeniul conservării bunurilor culturale” (Piero GAZZOLA, primul președinte ICOMOS) și la care toate cartele ulterior formulate de ICOMOS vor face referință. Concepția de funcționare era (și este) bazată pe afiliere personală, activitatea fiind coordonată prin comitete naționale, înființate încă din 1965 în țările participante. Merită menționat că în acea perioadă a „războiului rece” ICOMOS oferea o platformă nu doar de întâlnire și schimb de experiență între specialiștii din Est și Vest, dar și de influențare a politicii culturale, mai ales după ce ICOMOS a fost inclus de UNESCO în convenția patrimoniului mondial din 1972, ca unul din consultanții de specialitate.

Deoarece comitetele naționale estice erau constituite și controlate de către administrațiile statelor, abia schimbările radicale pe plan politic începând cu anul 1990 au putut deschide perspective și posibilități pentru o schimbare a atitudinii societății civile față de patrimoniul cultural. Drumul către recunoașterea și sprijinirea activității diferitelor asociații, fundații și organizații neguvernamentale (inclusiv comitetele naționale ICOMOS) angajate în protecția patrimoniului cultural este anevoios și necesită timp, iar articolele din această ediție încearcă să transmită câte ceva din eforturile depuse în acest sens în ultimii 30 ani.

Christoph MACHAT
Membru al Colegiului de Redacție

■ Folyóiratunk jelenlegi számát az ICOMOS – Műemlékek és Műemlékhelyszínek Nemzetközi Tanácsa – Varsóban, 1965. júniusában történt megalapításának 55. évfordulójára szenteltük. Az alapítók A Történeti Épületek Építészeinek és Szakértőinek Második Kongresszusán, Velencében 1964. májusában elfogadott határozatában rögzített és ebben egyértelműen megfogalmazott szándéka egy nemzetközi szintű nem kormányzati műemlék- és műemlékhelyszín-védelmi szakmai szervezet létrehozása volt, amely az ezzel egyidejűleg elfogadott és a mai napig „a kulturális javak megóvását szavatoló hivatalos kódexnek” minősülő (Piero GAZZOLA, az ICOMOS első elnöke) és minden utólagosan elfogadott ICOMOS karta hivatkozási pontját képező Velencei Kartában rögzített elvek betartását biztosítaná. A működési alapelve a személyes tagság elvéből indult ki (és ezen alapszik), ennek tevékenységét pedig az egyes résztvevő országokban már 1965-ben alapított nemzeti bizottságokban szervezték meg. Említésre méltó, hogy a „hidegháború” ezen időszakában az ICOMOS a nyugati és a keleti szakemberek számára nem kizárólag találkozási és eszmecsere lehetőségeket nyújtott, hanem a kulturális politikai irányzatokra is hatást gyakorolt, legfőbbképpen miután az ICOMOS-t az UNESCO 1972. évi világörökségi egyezményében szaktanácsadóként kérte fel.

Mivel a keleti nemzeti bizottságokat az illető országok hatóságai alapították és irányították, csak az 1990-ben elindult gyökeres politikai változások nyitottak új távlatokat és lehetőségeket a civil társadalomnak a kulturális örökség iránt tanúsított álláspontjával kapcsolatban. Az út a kulturális örökség védelméért felvállaló különböző egyesületek, alapítványok, és civil szervezetek (ideértve az ICOMOS nemzeti bizottságokat is) tevékenységének elismerésére és támogatására igazán küzdelmes és időigényes, ebben a kiadásban megjelenő cikkek pedig megpróbálják ecsegtelni az elmúlt 30 év szakmai erőfeszítéseit ezen a téren.

MACHAT Christoph
A szerkesztőbizottság tagja